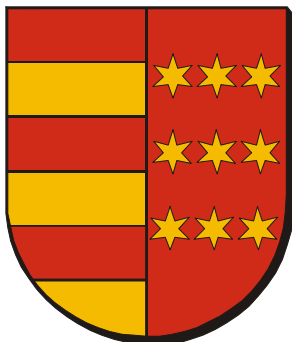

POWIAT NOWOSĄDECKI

PROGRAM USUWANIA ODPADÓW ZAWIERAJACYCH AZBEST Z TERENU POWIATU NOWOSĄDECKIEGO

Nowy Sącz, 2001r.

Aktualizacja: czerwiec 2004r., czerwiec 2009r.

SPIS TREŚCI

I. CEL I ZADANIA „PROGRAMU USUWANIA ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU POWIATU NOWOSĄDECKIEGO”	4
II. INFORMACJE O AZBESTIE	4
1. CO TO JEST AZBEST ? (Z GR. ASBESTOS „NIEZNISZCZALNY”).....	4
2. ZDROWOTNE ASPEKTY KONTAKTÓW Z AZBESTEM	5
III. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	6
1. INFORMACJE OGÓLE	6
2. WYBRANE AKTY PRAWNE I ZAGADNIENIA PRAWNE DOTYCZĄCE USUWANIA AZBESTU I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	6
IV. WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST W POWIECIE NOWOSĄDECKIM.	8
V. PRZESŁANKI UDZIELENIA POMOCY FINANSOWEJ PRZY USUWANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.	9
VI. SPOSÓB REALIZACJI POMOCY FINANSOWEJ	11
VII. INFORMACJĘ NA TEMAT ILOŚCI USUNIĘTYCH ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST OD POCZĄTKU REALIZACJI PROGRAMU	11
VIII WYKAZ FIRM PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE DEMONTAŻU ELEMENTÓW BUDOWLANYCH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	16
IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK 2009	19
X. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK 2010-2011	21

I. Cel i zadania „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego”

- Przedstawienie informacji na temat szkodliwego oddziaływania materiałów zawierających azbest na zdrowie człowieka i środowisko naturalne.
- Podnoszenie świadomości na temat zagrożeń powodowanych niewłaściwym postępowaniem z materiałami zawierającymi azbest
- Zapoznanie mieszkańców powiatu z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi azbestu i jego usuwania
- Wsparcie finansowe mieszkańców powiatu ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planujących prace polegające na usunięciu odpadów zawierających azbest z terenu ich posesji.

II. Informacje o azbecie

1. Co to jest azbest ? (z gr. asbestos „niezniszczalny”)

Azbest to handlowa i technologiczna nazwa grupy minerałów włóknistych stosowanych do wyrobów wielorakiej użyteczności. Jest odporny na ogień, działanie kwasów i innych substancji żrących, ma właściwości izolacyjne co zdecydowało o jego wielostronnym zastosowaniu – głównie w budownictwie.

Minerały włókniste zaliczane do azbestu są uwodnionymi krzemianami magnezu, żelaza, wapnia, sodu. Żaden z wymienionych składników ani też ich minerały włókniste (azbestowe) nie są szkodliwe dla środowiska geologicznego.

W Polsce nie ma naturalnych złóż azbestu nadających się do górniczej eksploatacji. Wyroby azbestowe były produkowane w Polsce z surowców importowanych z byłego ZSRR a także Kanady, Włoch, Chin, Afryki, Wielkiej Brytanii i Australii . Zarejestrowano ponad 5 tysięcy wyrobów z udziałem tego surowca, wg GUS do kraju przywieziono w latach 1955-79 ponad 2,5 mln ton azbestu.

Najbardziej popularnym produktem wśród wyrobów azbestowo-cementowych były płyty faliste i płaskie produkowane przez 8 zakładów.

Płyty te zawierają przeważnie 10–13 % azbestu w przeliczeniu na suchą masę. Głównym odbiorcą płyt azbestowo-cementowych było budownictwo wiejskie (mieszkalne i gospodarskie).

2. Zdrowotne aspekty kontaktów z azbestem

Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Ryzyko wynikające dla zdrowia z wchłaniania pyłu drogą pokarmową jest znikome. Na występowanie i typ patologii wpływa rodzaj azbestu, wymiary tworzących je włókien i ich stężenie oraz czas trwania narażenia.

Azbest jest minerałem o udowodnionym działaniu kancerogennym, a mechanizm jego chorobotwórczego działania polega na odkładaniu się w układzie oddechowym wdychanych włókien azbestu.

Szkodliwe działanie azbestu polega na długotrwałym drażnieniu tkanki płucnej, ma więc charakter fizyczny a nie chemiczny.

W narażeniu na pył azbestu wyróżnia się ekspozycję zawodową, parazawodową i środowiskową. Różnią się one w sposób istotny wielkością stężeń włókien, ich rozmiarami, długością trwania narażenia, a co za tym idzie skutkami dla zdrowia i wielkością ryzyka wystąpienia określonych chorób.

Narażenie zawodowe na pył azbestu może być przyczyną następujących chorób: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuca i międzybłoniaków.

W ekspozycji parazawodowej i środowiskowej na pył azbestu praktycznie głównym skutkiem, który należy brać pod uwagę jest międzybłoniak opłucnej.

W zależności od poziomu ekspozycji może być również obserwowany wzrost ryzyka raka płuca, chociaż brak jest jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy azbest rozpoczyna, czy ułatwia proces rozwoju raka płuca.

Należy zwrócić uwagę na długie okresy między pierwszym narażeniem a pojawieniem się patologii co oznacza, że aktualnie wykrywane skutki odnoszą się do warunków pracy, życia, jakie istniały 20-30 lat temu.

III. Regulacje prawne dotyczące wyrobów zawierających azbest.

1. Informacje ogólne

Rozpoznanie skutków oddziaływania azbestu na organizm ludzki spowodowało w Stanach Zjednoczonych i w krajach europejskich wydanie aktów prawnych ograniczających, a następnie zakazujących stosowania azbestu w szeregu produktach oraz przepisów dotyczących ochrony pracowników mających styczność z azbestem.

W Polsce 19 czerwca 1997r. Sejm uchwalił ustawę o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest oraz rezolucję w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki. Wymieniona ustawa praktycznie zamknęła okres stosowania nowych wyrobów zawierających azbest w Polsce, **pozostaje natomiast problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów w sposób nie zagrażający zdrowiu ludzi i nie powodujący zanieczyszczenia środowiska.**

Regulacje prawne dotyczące procesu usuwania wyrobów zawierających azbest, począwszy od spełnienia obowiązku przeglądu technicznego tych wyrobów do zdeponowania wytworzonych odpadów na składowisku są zamieszczone w 13 aktach prawnych – 5 ustawach oraz 8 rozporządzeniach Ministrów.

Rozproszenie przepisów w wielu aktach prawnych powoduje, że znane są one na ogół fragmentarycznie nie tylko przez firmy oferujące usługi związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, lecz również przez pracowników samorządu gminnego. Natomiast znajomość przepisów wśród użytkowników wyrobów zawierających azbest jest zupełnie nikła. Stąd przypadki rozbijania płyt azbestowych, wysypywania odpadów azbestowych na drogi i okoliczne dzikie wysypiska.

Istnieje zatem potrzeba przeprowadzenia szkolenia dla pracowników urzędów gmin oraz akcji informacyjnej dla ogółu społeczeństwa.

2. Wybrane akty prawne i zagadnienia prawne dotyczące usuwania azbestu i odpadów zawierających azbest

Do najważniejszych aktów prawnych dotyczących azbestu należą:

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (DzU Nr 192, poz. 1987).

- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 18 grudnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. Nr 216, poz. 1824)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 9 października 2008 r. zamieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz.U. Nr 200, poz. 1235)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. nr 71, poz. 649).

Z najważniejszych zagadnień dotyczących wymogów przy usuwaniu odpadów zawierających azbest podkreślić należy:

- wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub naprawie wyrobów azbestowych winni posiadać stosowne zezwolenie (decyzja zatwierdzająca program gospodarki odpadami niebezpiecznymi) w myśl ustawy o odpadach. Decyzję taką wydaje Starosta - właściwy ze względu na miejsce wytwarzania odpadów - po zasięgnięciu opinii burmistrza, wójta.
- właściciele obiektów z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest winni dokonać przeglądu technicznego tych wyrobów, sporządzić ocenę stanu i przesłać ją do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego
- prace budowlane polegające na usunięciu wyrobów zawierających azbest (wymiana pokrycia dachowego) winny być zgłoszone Staroście na 30 dni przed planowanym rozpoczęciem robót,
- wyroby zawierające azbest zakwalifikowane do wymiany na skutek nadmiernego zużycia powinny być zdemontowane na koszt właściciela obiektu,
- odpady zawierające azbest mogą być składowane na składowiskach przeznaczonych do wyłącznego składowania tych odpadów.

Aktualnie jest opracowywany nowy „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” Zakłada on szereg zmian, które mają na celu udoskonalić słabo działający system usuwania azbestu z terenu naszego kraju. Podstawą ma być większe wsparcie finansowe oraz poprawa współpracy właścicieli obiektów z władzami lokalnymi.

Zadania zostały określone w pięciu blokach tematycznych: legislacja, działania edukacyjno-informacyjne (tj. Organizacja szkoleń i konferencji, druk ulotek, promocja technologii unicestwiania włókien azbestu w wyrobach), usuwanie wyrobów azbestowych (w tym budowa składowisk oraz instalacji do ich usuwania, wsparcie finansowe przy opracowywaniu planów i programów usuwania azbestu na wszystkich szczeblach), monitoring realizacji Programu.

Nowy Program opierając się na wynikach z przeprowadzonych badań i opiniach lekarskich przewiduje, że każdy właściciel nieruchomości (chodzi o budynki jednorodzinne i gospodarskie) będzie mógł legalnie, samodzielnie zdementować azbest z terenu własnej posesji. Trzeba będzie tylko odbyć szkolenie zorganizowane przez urzędy gminne. Przeprowadzone badania wykazały, iż jednorazowe wykonanie prac rozbiórkowych na wolnym powietrzu nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, natomiast dodatkowym zabezpieczeniem jest jeszcze zwilżenie demontowanych wyrobów wodą-wtedy emisja azbestu występuje poniżej granicy wykrywalności wg PN-88/Z-04202-02.

IV. Wyroby zawierające azbest w powiecie nowosądeckim.

Wg danych zawartych w opracowanym przez Ministerstwo Gospodarki „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” na terenie woj. małopolskiego zabudowanych jest ok. 896 tys. Mg płyt azbestowo cementowych i 45 tys. Mg rur azbestowo-cementowych. Określenie, jaki udział procentowy ma w tym powiat nowosądecki, wymagałoby przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji. Nie ma to jednak zasadniczego wpływu na zasady i kierunki postępowania z odpadami azbestowymi. Oszacowano, że na terenie powiatu znajduje się ok. 50 tys. Mg materiałów zawierających azbest.

W powiecie nowosądeckim odpady azbestowe powstają głównie w budownictwie podczas prowadzonych prac remontowych.

Według danych przekazanych z gmin na ich terenie znajduje się jeszcze od 11-19 % budynków, do których konstrukcji użyto materiałów zaw. azbest. Poniższa tabela przedstawia oszacowaną ilość budynków, na których znajdują się elementy budowlane zawierające azbest.

Gmina	Ilość budynków pokrytych eternitem	m ²	Mg
Chelmiec	758	126586	1898
Gródek n/Dunajcem	320	53440	801
Grybów Gmina	848	141616	2124
Grybów Miasto	194	32398	485
Kamionka Wielka	415	69305	1039
Korzenna	473	78991	1184
Krynica Zdrój	231	38577	578
Łabowa	163	27221	408
Łącko	526	87842	1317
Łososina Dolna	412	68804	1032
Muszyna	239	39913	598
Nawojowa	329	54943	824
Piwniczna Zdrój	392	65464	981
Podegrodzie	456	76152	1142
Rytko	89	14863	222
Stary Sącz	548	91516	1372
razem	6393	1067631	16005

Źródło: Dane z gmin z 2009 r., oszacowania własne -

* Przyjmuję się, że przeciętne pokrycie dachowe na budynku na terenie powiatu ma rozmiar 167 m²

** Przyjmuje się, że 100 m² waży 1,5 Mg

V. Przesłanki udzielania pomocy finansowej przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Analiza dostępnych danych prowadzi do wniosków zbieżnych z opiniami specjalistów przemysłu izolacji budowlanej, że największe wykorzystanie płyt azbestowo-cementowych stosowanych jako pokrycie dachowe miało miejsce na terenach wiejskich głównie w latach 70-tych i 80-tych.

Wszyscy znani producenci tych płyt określali czas użytkowania swoich wyrobów na 30 lat. Ważną sprawą był montaż i konserwacja.

Przy wykonywaniu robót głównie systemem gospodarczym występowały liczne błędy montażu powodujące pękanie płyt oraz ich odkształcanie, co skutkuje krótszym okresem eksploatacji. Prawidłowo położone i zamontowane płyty, pomalowane farbą akrylową oraz

konserwowane co 5-7 lat, praktycznie mogą być użytkowane ponad 30 lat. Takich płyt na terenie powiatu nowosądeckiego jest niestety bardzo mało.

Na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych i polowych stwierdzono, że dla płyt nie malowanych największa korozja i uwalnianie włókien azbestu ma miejsce w okresie 25 do 35 lat użytkowania, tj. średnio 30 lat. Tak więc aktualnie ma miejsce systematyczny wzrost emisji pyłu azbestu z uszkodzonych powierzchni zużytych płyt na dachach budynków.

Poważny niepokój musi budzić fakt usuwania z dachów płyt przez przypadkowe nieprofesjonalne firmy, co zwiększa zagrożenie dla zdrowia okolicznych mieszkańców i wykonawców tych prac.

Nagłośniona przez środki masowego przekazu sprawa szkodliwości uwalnianych do powietrza włókien azbestowych spowodowała szeroki oddźwięk społeczny wśród mieszkańców powiatu nowosądeckiego.

Pod adresem Starostwa Powiatowego kierowane są wystąpienia, próśby dotyczące udzielenia pomocy finansowej w koniecznych do poniesienia kosztach związanych z usuwaniem, transportem i składowaniem odpadów zawierających azbest.

Orientacyjny koszt kompleksowej usługi w podanym wyżej zakresie, wykonanej przez specjalistyczną firmę kształtuje się na poziomie 3.000 zł. (za średnich rozmiarów dach).

Do całości kosztów wymiany dachu należy doliczyć koszt nowego pokrycia.

Z uwagi na wysokość kosztów wielu właścicieli budynków mieszkalnych i gospodarczych nie będzie w stanie, z przyczyn natury finansowej, zlecić wykonania niezbędnych prac.

Efektem może być:

- pozostawienie stanu istniejącego
- wywożenie zdemontowanych płyt na dzikie wysypiska.

W obu przypadkach szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie mieszkańców powiatu nie zostanie zlikwidowane.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania Zarząd Powiatu Nowosądeckiego zdecydował o wsparciu akcji likwidacji źródeł zagrożenia azbestem poprzez uruchomienie na ten cel środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wykorzystanie środków funduszu na ten cel jest zgodne z zapisem Art. 407 Prawa ochrony środowiska.

VI. Sposób realizacji pomocy finansowej

Zarząd Powiatu podejmuje uchwały określające zasady i tryb udzielania pomocy finansowej na realizację „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego” z udziałem Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dany rok kalendarzowy

Obowiązujące w br. zasady i tryb udzielania pomocy finansowej przyjęte zostały uchwałą Nr 652/2009 Zarządu Powiatu Nowosądeckiego z dnia 11 marca 2009 r.

VII. Informacje na temat ilości usuniętych odpadów zawierających azbest od początku realizacji Programu

Zainteresowanie mieszkańców Powiatu „Programem usuwania odpadów zawierających azbest z terenu Powiatu Nowosądeckiego” jest bardzo duże, w bieżącym roku do dnia 19 czerwca złożono już 158 wniosków o dofinansowanie (w 2008 r. - 311). Została podpisana umowa z firmą wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego zajmującą się wywozem odpadów zawierających azbest na łączną kwotę: 130 112,00 zł. Usunięto odpady od 173 wnioskodawców (wnioski z lat 2006-2009) w ilości 380 Mg. Wg przekazanych informacji Powiat sfinansuje zadanie usuwania odpadów zaw. azbest na kwotę 77981,60 zł, natomiast z funduszy gminnych pochodzić będzie 50397,85zł. Kolejny etap realizacji zadania przeprowadzony będzie prawdopodobnie (w zależności od ilości środków zgromadzonych na PFOŚiGW) w miesiącu wrzesień –październik.

Od początku realizacji „Programu usuwania odpadów zawierających azbest...” z terenu Powiatu usunięto 2202,29 Mg odpadów z 941 posesji wydatkując na ten cel łączną kwotę 861 588 zł

Mieszkańcy powiatu na bieżąco są informowani o możliwości skorzystania z dofinansowania na usunięcie odpadów zawierających azbest.

W 2009r. koszt usunięcia 1 tony odpadów zawierających azbest wyniósł 342,4 zł (w 2008 r. średnio 375 zł)

Realizacja programu przyczyniła się do wyeliminowania zjawiska przypadkowego porzucania odpadów zawierających azbest i tworzenia dzikich wysypisk tych odpadów na przykład w lasach lub nad ciekami wodnymi (w poprzednich latach nie było takich zgłoszeń).

Mieszkańcy powiatu mają gwarancję bezpłatnego pozbycia się odpadów (w ilości do 3,5 Mg) i otrzymują dokumenty świadczące o należyтым ich unieszkodliwieniu.

Zgodnie z „Krajowym planem usuwania wyrobów zawierających azbest” termin rozwiązania problemu unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest powinien nastąpić przed 2032r.

Szczegółowe dane dotyczące usuwania odpadów zawierających azbest z podziałem na gminy zawierają poniższe tabele:

Tab. 1 Realizacja programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego -ilość usuniętych Mg odpadów w poszczególnych gminach

Gmina	Lata realizacji										Ogółem	
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*	2001-2009*	Mg	%
	Mg											
Chełmiec	7,2	32,8	52,5	32,89	34,26	44,74	45,82	75,54	48,9		374,65	17%
Gródek n/Dunajcem	0	24,6	2,8	6,83	13,48	9,48	21,6	12,22	14,34		105,35	5%
Grybów Gmina	3	2,7	11	11,77	37,7	41,38	65,24	37,8	56,28		266,87	12%
Grybów Miasto	0	2,7	2,8	0	3,96	4	8,14	8,3	14,56		44,46	2%
Kamionka Wielka	6,8	8,2	5,5	6,09	12,46	13,28	23,34	47,78	31,22		154,67	7%
Korzenna	2,2	0	2,8	1,98	16,28	13,58	11,22	13,4	30,5		91,96	4%
Krynica Zdrój	3,2	2,7	0	2,9	13,76	18,01	22,87	3,4	17,5		84,34	4%
Łabowa	5,6	0	0	0	1,82	27,7	16,8	21,39	12,98		86,29	4%
Łącko	0	5,5	13,8	8,61	7,5	18,82	18	16	29,08		117,31	5%
Łososina Dolna	2,5	19,1	16,6	10,335	19,5	2,35	38,72	18,18	15,76		143,05	6%
Muszyna	0	8,2	0	4,36	8,5	11,76	12,96	25,625	18,04		89,445	4%
Nawojowa	26,2	8,2	13,8	5,94	4,1	13,16	19,93	16,475	13,36		121,165	5%
Piwniczna Zdrój	0	10,9	16,6	6,985	7,7	25,36	32,04	17,28	16,36		133,23	6%
Podgórz	8,4	19,1	8,3	13,21	17,62	12,94	29,24	24,67	16,92		150,4	7%
Rytko	0	0	0	0	0	3	7,14	8,1	0		18,24	1%
Stary Sącz	25,8	13,7	11	15,17	9,4	22,92	31,12	52,62	44,2		225,93	10%
razem	90,9	158,4	157,5	127,07	208,04	282,48	404,18	398,78	380		2207,35	100%

* dane cząstkowe czerwiec 2009 r.

Tab.2 Realizacja programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego -ilość środków przeznaczonych na realizację programu w poszczególnych gminach

Gmina	Lata realizacji programu										ogółem	
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*	2001-2009*	%	
	PLN											PLN
Chełmiec	4800	19280	34990	14102	12518	13338	14707	28265	16743	158743	18%	
Gródek n/Dunajcem	0	17040	2000	2868	4952	2826	6716	4681	4910	45993	5%	
Grybów Gmina	2000	2000	5000	4974	13340	12336	21031	14393	19270	92612	11%	
Grybów Miasto	0	2000	1450	0	1345	1192	2810	3180	4985	16963	2%	
Kamionka Wielka	2000	3900	3850	2621	4691	3959	7263	17825	10690	56798	7%	
Korzenna	1450	0	2000	806	5377	4048	3493	5133	10443	32751	4%	
Krynica Zdrój	2000	600	0	1300	4907	5369	7202	1302	5992	28673	3%	
Łabowa	3700	0	0	0	707	8258	5287	7909	4444	30306	4%	
Łącko	0	3350	7530	3680	2843	5611	5802	6129	9957	44901	5%	
Łososina Dolna	1650	11900	11500	4286	7159	701	12145	6855	5396	61592	7%	
Muszyna	0	5700	0	1776	3084	3506	4392	9354	6177	33988	4%	
Nawojowa	7277	4840	7750	2663	1593	3923	6812	5959	4574	45391	5%	
Piwniczna Zdrój	0	8000	10420	3041	2807	7560	9935	6409	5602	53774	6%	
Podgrodzie	3600	12400	5500	5838	6240	3858	9286	9200	5793	61715	7%	
Rytko	0	0	0	0	0	895	2281	3103	0	6279	1%	
Stary Sącz	13100	8300	8000	6499	3422	6833	10139	19682	15134	91109	11%	
razem	41577	99310	99990	54454	74985	84214	129299	149379	130110	861588,01	100%	

* dane cząstkowe czerwiec 2009 r.

Tab.3 Realizacja programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego - ilość zrealizowanych wniosków w poszczególnych gminach

Gmina	Lata realizacji programu											ogółem	
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*	2001-2009*			
	ilość zrealizowanych wniosków											Ogółem%	
Chelmiec	3	12	19	13	19	21	19	30	21	157	17%		
Gródek n/Dunajcem	0	9	1	4	7	5	9	7	8	50	5%		
Grybów Gmina	1	1	4	5	20	16	31	18	29	125	13%		
Grybów Miasto	0	1	1	0	3	2	4	4	5	20	2%		
Kamionka Wielka	1	3	2	3	5	6	9	19	16	64	7%		
Korzenna	1	0	1	1	8	6	4	7	13	41	4%		
Krynica Zdrój	1	1	0	1	7	8	10	1	7	36	4%		
Łabowa	2	0	0	0	1	8	6	6	5	28	3%		
Łącko	0	2	5	5	5	7	9	9	13	55	6%		
Łososina Dolna	1	7	6	5	9	1	13	7	6	55	6%		
Muszyna	0	3	0	2	4	5	4	13	9	40	4%		
Nawojowa	4	3	5	3	2	4	7	6	6	40	4%		
Piwniczna Zdrój	0	4	6	4	4	8	13	9	8	56	6%		
Podegrodzie	2	7	3	6	8	7	11	13	7	64	7%		
Ryto	0	0	0	0	0	1	3	3	0	7	1%		
Stary Sącz	7	5	4	9	7	12	10	28	21	103	11%		
razem	23	58	57	61	109	117	162	180	174	941	100%		

* dane cząstkowe czerwiec 2009 r.

VIII Wykaz firm prowadzących działalność w zakresie demontażu elementów budowlanych zawierających azbest

Lp.	Nazwa Firmy	Adres:	telefon
1.	Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. Z o.o.	ul. Kwiatkowskiego 8, 33-101 Tarnów	(014) 637 27 30
2.	ZAKŁAD REMONTOWO-BUDOWLANY STANISŁAW FAŁOWSKI	Wielopole 19 33-311 Wielogłowy	
3.	P.P.H.U. „GRAMA” Piotr Grabowski	os. Gen. Maczka 17/5 37-100 Łańcut	(017) 852 15 51 (017) 859 00 40 0 606 966 915
4.	Centrum Gospodarki Odpadami Azbestu i Recyklingu „CARO”	ul. Bohaterów Monte Cassino 4/12 22-400 Zamość	(084) 627030 13 0 608 43 51 33
5.	AUTORYZOWANY ZAKŁAD OGÓLNO – BUDOWLANY Danuta i Piotr Gawlik	ul. Kresowa 27 43-400 Cieszyn	(033) 858 20 18
6.	PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY ELEKTROWNI I PRZEMYSŁU ENERGOPRZEM	ul. Rzemieśnicza 1a 30-420 Kraków	Fax (012) 266 96 19 (012) 266 12 79
7.	Firma „DOM” Józef Jabłoński	ul. Mała Góra 52 33-300 Nowy Sącz	
8.	ZAKŁAD REMONTOWO – BUDOWLANY Maciej Adryan	ul. Świętokrzyska 18a 32-500 Chrzanów <u>Siedziba:</u> 32-555 Zagórze 776	(032) 620 04 71 0 501 399 919
9.	„SINTAC-POLSKA” Sp. z o. o.	<u>Siedziba:</u> ul. Armii Krajowej 86 05-075 Wesola <u>Biuro handlowe i adres korespondencji:</u> Ul. Żegańska 1 04-713 Warszawa - Międzylesie	(022) 812 62 54 (022) 812 76 27 (022) 812 45 93
10.	„ALGADER” Hofman S. Z o.o.	<u>Siedziba i biuro:</u> ul. Wólczyńska 133 budynek 11b 01-919 Warszawa <u>Adres korespondencji:</u> 01-680 Warszawa 14 Skr. Poczt. Nr 2	(022) 864 94 97 (022) 834 73 53 (022) 864 98 12 (022) 864 94 99 (022) 834 75 80 0 603 124 853

11.	PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWNICTWA LĄDOWEGO M J Sp. z o.o.	ul. Graniczna 6 05-816 Michałowice biuro i adres korespondencji: ul. Chlebnia 48 05-825 Grodzisk Mazowiecki	(022) 724 32 39 (018) 724 15 78
12.	ZAKŁAD USŁUGOWY „ECO- ROCK” Spółka Jawna	ul. Chemików 1, j-141 32-600 Oświęcim <u>biuro:</u> ul. Wrocławska 53 30-011 Kraków	(012) 634 30 63 (012) 633 18 55 wew. 340
13.	FIRMA USŁUGOWO – EKO- TOP” Spółka z o.o.	ul. Chetmańska 120 35-078 Rzeszów	(017) 854 98 13 (017) 894 67 98
14.	PRZEDSIĘBIORSTWO OBROTU SUROWCAMI WTÓRNYMI „SURPAP” S. C.	ul. Wyspiańskiego 3 33-300 Nowy Sącz	(018) 442 01 00
15.	ZAKŁAD UTYLIZACJI ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH	ul. Mrozowa 9a 31-752 Kraków	(012) 684 21 57 (012) 684 01 80 Fax (012) 643 22 99
16.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe „ABBA – EKOMED” Sp. z o.o.	ul. Moniuszki 11/13 87-100 Toruń	(056) 651 44 25 (056) 654 86 70 (056) 654 86 71 (056) 651 36 67
17.	„R&M PLETTAC” Spółka z o.o.	ul. Koniuszki 19 63-500 Ostrzeszów	(062) 587 03 00 (062) 586 17 00
18.	TRANSPORT – METALURGIA Sp. z o.o.	ul Reymonta 62 97-500 Radomsko	(044) 685 41 35 (044) 685 42 90
19.	Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe JUKO” Jerzy Szczukocki	ul. 1-go maja 25 97-300 Piotrków Trybunalski	(044) 732 69 63 (044) 732 69 65
20.	Firma Remontowo – Budowlana „UTIL” Stanisław Zaclona	Ryczówek ul. Dolna 8 32-310 Klucza	(032) 642 03 11
21.	Przedsiębiorstwo – Produkcyjno – Handlowo – usługowe „KAN-POL” Ilona Łosiewicz	ul. Storczykowa 30 20-143 Lublin	(081) 534 31 15 0 506 181 850
22.	Firma „ENERGE” Spółka z o.o.	Oś. Na stoku 11 nr lok. 30 31-702 Kraków <u>biuro:</u> ul. Płaszowska 11 32-005 Niepołomice	(012) 281 35 83 0 602 100 221 0 602 300 001
23.	Firma Handlowo – Usługowa „PROJEKT-BUD” Edyta Psut	ul. Podwale 17 00-252 Warszawa	(044) 725 21 74 (022) 831 76 88 0 502 308 504

24.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe Zdzisław Szewczyk	Podegrodzie 314 33-386 Podegrodzie	(018) 445 91 71 0 601 877 500
25.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynierskiego „MACHNIK” Krzysztof Machnik j	Mochnaczką Wyżną 59 33-380 Krynica Zdrój	(018) 476 17 46 018) 477 87 05
26.	Spółdzielnia Rzemieślnicza „SADECZANKA”	ul. Pijarska 14 33-300 Nowy Sącz	(018) 443 81 28 (018) 443 78 82 fax
27.	Firma „POLONICA” Spółka z o.o.	ul. 1-go maja 191 25-655 Kielce	345 56 40
28.	Przedsiębiorstwo budowlane Usługowo- Handlowe „ZELIAŚ” Leszek Zeliaś i Sylwester Zeliaś Spółka Jawna	ul. Daleka 20 33-101 Tarnów	(014) 633 05 40 (014) 622 05 10 (014) 633 06 41
29.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo - Usługowe „EKO-MIX”	ul. Grabiszyńska 163 50-950 Wrocław	(071) 332 45 00 (071) 332 41 61 (071) 361 30 41- 43 wew. 231
30.	Firma Remontowo Budowlana „RAGAR”	Oś. 1000-lecia 35/16 31-610 Kraków	(012) 648 39 50 0 505 098 313
31.	Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowo - Produkcyjne „EURO-GAZ” Sp. Jawna	Zgórsko 31 28-052 Sitkówka - Nowiny	(041) 346 51 87 0 607 269 111
32.	Firma Handlowo -Produkcyjno - Usługowa „JUKAM” Maciej Plewa	ul. Jagiellońska 95 34-450 Krościenko n/D	608679487
33.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe „REMBUD” Sp. z o.o.	ul. Piotra Skargi 7 33-300 Nowy Sącz	(018) 442 00 58 (018) 443 77 39
34.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe „MATIK” S.A. z/s w Brzesku	ul. Mickiewicza 31 32-80 Brzesko	(014) 686 27 00 (014) 686 27 01 (014) 663 07 08
35.	Przedsiębiorstwo Inżynierskie „AGRAF” Rafał Skórka	ul. Lecha 14 41-710 Ruda Śląska	(032) 244 68 29
36.	Firma Handlowo-Usługowa „KURCZ”	ul. Wiśniowieckiego 125 33-300 Nowy Sącz	(018) 547 50 89
37.	Firma „ALBEKO” Emilia Sieger Spółka Jawna	87-510 Kotowy	(054) 280 02 88

IX. Harmonogram działań na rok 2009

Opis działania	Jednostka realizująca	okres realizacji	koszt w PLN	źródła finansowania
Opracowanie regulaminu określającego Zasady i tryb udzielania pomocy finansowej na realizację „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego” z udziałem Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rok 2009	Starostwo	luty 2009	brak kosztów	-
Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie kosztów usunięcia odpadów zawierających azbest	Starostwo	cały rok	brak kosztów	-
Demontaż, usuwanie z obiektów budowlanych elementów konstrukcyjnych zawierających azbest	Właściciele budynków	cały rok	brak danych	środki własne właścicieli budynków
Podpisanie z gminami umów dotyczących wspólnej realizacji „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego” w 2009 roku	Starostwo, gminy	marzec 2009	brak kosztów	-
Udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na usunięcie i przekazanie do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest o kodach 170601 i 170605, zgromadzonych na terenie powiatu nowosądeckiego.	Starostwo	kwiecień 2009	brak kosztów	-
Usuwanie i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest Rozliczenie wykonanej usługi dot. usuwania i unieszkodliwienia odpadów zawierających	Firma wyloniona w drodze przetargu, Starostwo gminy	maj- czerwiec 2009	130 000	PFOŚIGW, GFOŚiGW, Budżety gmin,

azbest					
Udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na usunięcie i przekazanie do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest o kodach 170601 i 170605, zgromadzonych na terenie powiatu nowosądeckiego.	Starostwo	wrzesień 2009	brak kosztów	-	
Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest Rozliczenie wykonanej usługi dot. usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest	Firma wyloniona w drodze przetargu, Starostwo gminy	październik-listopad 2009	125 000	PFOŚIGW, GFOŚiGW, Budżety gmin,	

X. Harmonogram działań na rok 2010-2011

Opis działania	Jednostka realizująca	okres realizacji	koszt w PLN	źródło finansowania
Opracowanie regulaminu (Uchwała Zarządu) określającego Zasady i tryb udzielania pomocy finansowej na realizację „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego” z udziałem Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rok 2010-2011	Starostwo	IV kwartał 209	brak. kosztów	-
Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie kosztów usunięcia odpadów zawierających azbest	Starostwo	na bieżąco	brak. kosztów	-
Demontaż, usuwanie z obiektów budowlanych elementów konstrukcyjnych zawierających azbest	Właściciele budynków	na bieżąco	brak danych	środki własne właścicieli budynków
Podpisanie z gminami, które nie są objęte projektem realizowanym w ramach MRPO na lata 2007-2013, umów dotyczących wspólnej realizacji „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego” w 2010 roku	Starostwo, gminy: Gródek nad Dunajcem Miasto Grybów, Krynica-Zdrój, Łabowa, Muszyna, Rytko	I kwartał 2010	brak. kosztów	-
Przeprowadzenie akcji promocyjnej i edukacyjnej dot. bezpiecznych sposobów usuwania elementów budowlanych zawierających azbest	Starostwo	I i II kwartał 2010	25 000	MRPO PFOŚiGW
Udzielenie zamówienia publicznego (przeprowadzonego w trybie przetargu	Starostwo	II – IV kwartał 2010	45 000	PFOŚiGW GFOŚiGW

<p>nieograniczonego) na usunięcie i przekazanie do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest o kodach 170601 i 170605, zgromadzonych na terenie gmin: Gródek nad Dunajcem, Miasto Grybów, Krynica-Zdrój, Łabowa, Muszyna, Rytko i usuwanie odpadów zawierających azbest</p>				Budżety Gmin
<p>Udzielenie zamówienia publicznego (przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego) -realizacja projektu w ramach MRPO na lata 2007-2013 -na usunięcie i przekazanie do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest o kodach 170601 i 170605, zgromadzonych na terenie gmin Chełmiec, Grybów Gmina, Kamionka Wielka, Korzenna, Łącko, Łososina Dolna, Nawojowa, Piwniczna-Zdrój, Podegrodzie, Stary Sącz i usuwanie odpadów zawierających azbest</p>	Starostwo	II –IV kwartał 2010	bk	
<p>Rozliczenie z wykonanej usługi dot. usuwania i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, płatności</p>	Firma wyłoniona w drodze przetargu, Starostwo gminy	III –IV kwartał 2010	279 510	MRPO PFOŚIGW
<p>Podpisanie z gminami które nie są objęte projektem realizowanym w ramach MRPO na lata 2007-2013, umów dotyczących wspólnej realizacji „Programu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu nowosądeckiego” w 2011 roku</p>	Starostwo, gminy: Gródek nad Dunajcem, Miasto Grybów, Krynica-Zdrój, Łabowa, Muszyna, Rytko	I kwartał 2011	brak. kosztów	-
<p>Przeprowadzenie akcji promocyjnej i edukacyjnej dot. bezpiecznych sposobów</p>	Starostwo	I i II kwartał 2011	25 000	MRPO PFOŚIGW

usuwania elementów budowlanych zawierających azbest					
<p>Udzielenie zamówienia publicznego (przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego) na usunięcie i przekazanie do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest o kodach 170601 i 170605, zgromadzonych na terenie gmin: Gródek nad Dunajcem, Miasto Grybów, Krynica-Zdrój, Łabowa, Muszyna, Rytro i usuwanie odpadów zawierających azbest i rozliczenie prac</p>	Starostwo	II – IV kwartał 2011	45 000	PFOŚiGW GFOŚiGW Budżety Gmin	
<p>Udzielenie zamówienia publicznego (przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego) -realizacja projektu w ramach MRPO na lata 2007-2013 -na usunięcie i przekazanie do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest o kodach 170601 i 170605, zgromadzonych na terenie gmin Chelmiec, Grybów Gmina, Kamionka Wielka, Korzenna, Łącko, Łososina Dolna, Nawojowa, Piwniczna-Zdrój, Podegrodzie, Stary Sącz</p> <p>i usuwanie odpadów zawierających azbest</p>	Starostwo	II –IV kwartał 2011	brak kosztów		
<p>Weryfikacja rozliczeń z wykonanej usługi dot. usuwania i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, płatności</p>	Firma wyloniona w drodze przetargu, Starostwo gminy	III –IV kwartał 2011	279 510	MRPO PFOŚiGW	

Nowy Sącz, 2001 r.

Aktualizacje czerwiec 2004 r., czerwiec 2009 r.

Opracowano w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu